

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กระบวนการจัดการเพื่อรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของ
กลุ่มชาติพันธุ์ปกากะญอ บ้านหนองมณฑา ตำบลแม่วิน
อำเภอแม่วง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาว นฤมล ลกะวงศ์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การจัดการศิลปะและวัฒนธรรม)

คณะกรรมการที่ปรึกษา

ศ.เกียรติคุณ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ศ.เกียรติคุณ สุรพล คำรหัสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาประวัติความเป็นมา ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกากะญอในภาคเหนือของประเทศไทย (2) ศึกษากระบวนการจัดการเพื่อรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองมณฑา(มอวาคี) (3) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเพื่อรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ปกากะญอในชุมชนบ้านหนองมณฑา(มอวาคี) ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วง จังหวัดเชียงใหม่

แหล่งข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้รู้ ผู้อาวุโสในชุมชน ครูโรงเรียนบ้านมอวาคี นักวิชาการและแกนนำเครือข่ายกะเหรี่ยง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสังเกต การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสนทนากลุ่ม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ วิเคราะห์และนำเสนอโดยการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มชาติพันธุ์ปกากะญอที่ตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ทั้งในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยลงไปกระทั่งถึงภาคกลาง การตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยมักจะสร้างบ้านเรือนตามบริเวณหุบเขาที่มีลำธารไหลผ่านเพราะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ให้ความสำคัญการผลิตทางการเกษตรเพื่อการบริโภค การดำรงวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ปกากะญอยังคงรักษาวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ในเรื่องของการสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ภาษา การแต่งกาย จารีตประเพณี คติความเชื่อที่แฝงอยู่ในวิถีชีวิตประจำวัน

กระบวนการจัดการเพื่อรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองมณฑา พบว่า มีกระบวนการสร้างข้อตกลงร่วมกัน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคนในชุมชน ตลอดจนจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนในชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเพื่อรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในชุมชนบ้านหนองมณฑา พบว่า ปัจจัยภายในของบ้านหนองมณฑา(มอวาคี) มีผู้รู้ ผู้อาวุโสของชุมชนเป็นกลุ่มบุคคลที่สำคัญในการขับเคลื่อนในการรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ส่วนปัจจัยภายนอกมีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมการรักษและอนุรักษ์วัฒนธรรมวิถีชีวิตแบบ ปกาเกอะญออย่างต่อเนื่อง

Thesis Title	Management Process for Retaining Cultural Identity of the Pga K'nyau Ethnic Group in Ban NongMonta, Mae Win Sub-district, Mae Wang District, Chiang Mai Province		
Author	Mrs.Narumon Loppawong		
Degree	Master of Arts (Art and Culture Management)		
Advisory Committee	Prof. Emeritus Dr. Anurak Panyanuwat	Advisor	
	Prof. Emeritus Surapol Dhamrikul	Co-advisor	

ABSTRACT

The objectives of this study were to (1) explore the history, social and cultural characteristics of the Pga K'nyau ethnic group in Northern Thailand; (2) study the management process for retaining cultural identity of Ban NongMonta community (Morwakhi); and (3) investigate factors relevant to the management process for retaining cultural identity of the Pga K'nyau ethnic group in Ban NongMonta community (Morwakhi), Tambon Mae Win, Mae Wang district, Chiang Mai province.

Data were collected from the key informants such as the village chief, local wisdom people, senior people in the community, teachers of Ban Morwakhi school, academics and leaders of the Pga K'nyau network. Observation, formal interview, in-depth interview and group discussion were employed to collect the data. The data were subsequently rechecked for its completion then, analyzed and presented via description. The results demonstrated that;

The majority of the Pga K'nyau ethnic group, whose settlements are in Thailand, live in the upper north down to central Thailand. For agricultural reasons, their settlements have been popularly constructed along the valleys with flowing streams. Their ways of life remain firmly attached to their ethnic culture, be it house construction, language, costumes, traditions and beliefs that are deeply seated in their everyday lives.

In an aspect of the management process for retaining cultural identity , the Pga K'nyau cultural ways of life are retained by means of making a collective agreement, defining roles and responsibilities for people in the community, and using schools as a driving force for community participation in managing and retaining the cultural identity.

It was found that the internal factors, which consisting of local wisdom people and senior people were important as the driving forces for retaining the cultural identity of the community. In terms of the external factors, both of the government and the private sectors played integral panels in retaining and preserving the Pga K'nyau cultural ways of life continuously.